

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Ανάπτυξης
Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας

Γ. Γ. ΕΜΠΟΡΙΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Ταχ. Δ/νση : Πλ. Κάνιγγος
Ταχ. Κώδικας : 101 81
Πληροφορίες : Κων/να Παπακώστα
ΤΗΛ. : 210 3837150
Email: gemporiou@gge.gr
FAX : 210 3837843

Αθήνα, 18/01/2012

Αριθ. Πρωτ.: B13-539

ΠΡΟΣ :
Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα: Ερωτήσεων (2)

ΚΟΙΝ.:

-Υπουργείο
Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων
Γρ. κ. Υπουργού
-Βουλευτή κ.
Δ. Παπουτσή

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην Ερώτηση του Βουλευτή κ. Δ. Παπουτσή.

Σχετ.: Ερώτηση 2070/29-11-2011.

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση, που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής κ. Δ. Παπουτσής, με θέμα : «**Προστασία των παραγωγών πρόβειου γάλακτος από φαινόμενα καρτελοποίησης**» και κατά το μέρος που τα διαλαμβανόμενα σε αυτή εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Γ.Γ. Εμπορίου, σας γνωστοποιούμε τα ακόλουθα:

1. Από το 1992 και μετά, δυνάμει της Α.Δ. 16/92, οι τιμές πώλησης στο σύνολο σχεδόν των τροφίμων και ποτών συμπεριλαμβανομένων του γάλακτος διαμορφώνονται ελεύθερα, με βάση την προσφορά, ζήτηση και τους κανόνες του υγιούς ανταγωνισμού, σε όλα τα στάδια εμπορίας τους (βιομηχανία, βιοτεχνία, εισαγωγέας, χονδρέμπορος, λιανοπωλητής).

Η απελευθέρωση των τιμών ήταν απόρροια της επιτακτικής ανάγκης εναρμόνισης της οικονομίας της ελληνικής αγοράς προς τις αντίστοιχες οικονομίες των άλλων Κρατών-Μελών της Ε.Ε., αφ' ενός μεν γιατί κάτι τέτοιο επιτάσσει η συνθήκη ένταξης της χώρας μας στην Ε.Ε. και αφετέρου γιατί με την απελευθέρωση αυτή διασφαλίσθηκε η οικονομική επιβίωση των ελληνικών επιχειρήσεων απέναντι στις ανταγωνιστικές συνθήκες στην Ευρωπαϊκή και Παγκόσμια Αγορά, που είναι αισθητές αλλά και για να δοθούν κίνητρα στις επιχειρήσεις αυτές να δραστηριοποιηθούν και ανταγωνιστικά μεταξύ τους, προς όφελος των ιδίων και του καταναλωτικού κοινού.

Ο κτηνοτρόφος έχει την δυνατότητα, κατά τις συναλλαγές του με το εμπόριο να διαπραγματεύεται ανεμπόδιστα τις τιμές διάθεσης των προϊόντων του, με σόχο την επίτευξη των πλέον ικανοποιητικών τιμών για αυτόν, χωρίς να παραγνωρίζεται ότι σε κάθε περίπτωση πρέπει να λαμβάνονται υπ' όψη και οι συνθήκες ανταγωνισμού στην αγορά.

Το γεγονός ότι οι τιμές διαμορφώνονται ελεύθερα, δε σημαίνει ότι δεν υφίσταται μηχανισμός ελέγχου αυτών, αφού σε ισχύ ευρίσκεται το ισχυρό νομικό πλαίσιο του Ν. 3959/15-04-2011(ΦΕΚ

93/A/20-04-2011 «Περί προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού», που εφαρμόζεται από την αρμόδια Επιτροπή Ανταγωνισμού.

Επίσης, σε ισχύ ευρίσκεται το άρθρο 35 (παράγραφος 1) του Αγορανομικού Κώδικα, όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 3668/08 όπου ορίζεται ότι κάθε βιομήχανος, βιοτέχνης, πρατηριούχος και γενικά έμπορος, ο οποίος :α) δεν κατέχει και δεν εκδίδει τιμολόγιο για τα αγοραζόμενα και προς εμπορία πωλούμενα είδη, β) δεν αναγράφει στα τιμολόγια τον τίτλο και την διεύθυνση του καταστήματος, το ονοματεπώνυμο του πωλητή και αγοραστή, το αντικείμενο, το είδος, την τιμή κατά συνήθη μονάδα (βάρος, μέτρο, τεμάχιο), την συνολική ποσότητα και αξία, την ποιότητα από άλλες διατάξεις, την προέλευση, την επωνυμία του είδους, εφόσον υπάρχει, την ημερομηνία έκδοσης του τιμολογίου, τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ) του αγοραστή και το τιμολόγιο δεν φέρει την υπογραφή του πωλητή, γ) δεν παραδίδει στον αγοραστή έμπορο τιμολόγιο και δεν το επιδεικνύει στις ελεγκτικές αρχές, αν το ζητήσουν και δ) δεν εκδίδει τιμολόγιο σε κάθε αγοραστή, τιμωρείται μόνο με διοικητικό πρόστιμο πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ, πέραν των κυρώσεων που προβλέπονται από την φορολογική νομοθεσία.

Κατά τις εμπορικές συναλλαγές του γάλακτος μεταξύ παραγωγών (κτηνοτρόφων) και εμπορικών επιχειρήσεων (βιομηχανίες -βιοτεχνίες -χονδρέμποροι -λιανοπωλητές κ.λ.π.) οι πρώτοι των συμβαλλομένων διαμορφώνουν ελεύθερα και χωρίς περιορισμούς την τιμή πώλησης του προϊόντος, λαμβανομένου βέβαια υπόψη όπως προαναφέραμε και τις κρατούσες στην αγορά συνήθηκες (ανταγωνισμός κ.λ.π.).

Ο έλεγχος για την εφαρμογή των διατάξεων του Αγορανομικού Κώδικα και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού ισχουσών Αγορανομικών Διατάξεων εντάσσεται μέσα στα ημερήσια καθήκοντα των Αρχών που ασκούν αγορανομικούς ελέγχους και όπου διαπιστώνονται παραβάσεις από τους υπόχρεους εφαρμογής των διατάξεων αυτών, κινούνται οι διαδικασίες εφαρμογής των νομίμων κατά των παραβατών.

2. Οι συνήθηκες ανταγωνισμού στην αγορά της παραγωγής και εμπορίας αιγοπρόβειου γάλακτος έχουν, ήδη, απασχολήσει την Επιτροπή Ανταγωνισμού (στο εξής Ε.Α.), η οποία είχε προβεί το 2006 σε αυτεπάγγελτο έλεγχο στην οικεία αγορά. Ωστόσο, τα συγκεντρωθέντα, μέχρι σήμερα, αποδεικτικά στοιχεία δεν είναι επαρκή.

Για το λόγο αυτό, η Επιτροπή ενθαρρύνει κάθε ενδιαφερόμενο να διευκολύνει το έργο της κοινοποιώντας κάθε συγκεκριμένο στοιχείο που διαθέτει, σχετικό με ενδεχόμενη αντι-ανταγωνιστική συμπεριφορά επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην σχετική αγορά αιγοπρόβειου γάλακτος.

Επισημαίνουμε ότι στην εν γένει αγορά παραγωγής και εμπορίας γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων, η Ε.Α. πραγματοποίησε στο παρελθόν αυτεπάγγελτη έρευνα εκτεταμένης κλίμακας, στο πλαίσιο της οποίας διενήργησε επιτόπιους ελέγχους σε επιχειρήσεις της Αττικής, της Θεσσαλίας και της Βόρειας Ελλάδας, όπου παράγονται και συλλέγονται οι μεγαλύτερες ποσότητες γάλακτος στην επικράτεια. Η έρευνα κατέληξε στην διαπίστωση παραβάσεων και στην έκδοση των ακόλουθων αποφάσεων με τις οποίες επεβλήθηκαν πρόστιμα και μέτρα συμμόρφωσης στις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις:

- Απόφαση υπ' αριθ. 369/V/2007¹ επί οριζόντιων συμφωνιών μεταξύ γαλακτοβιομηχανιών με αντικείμενο τον καθορισμό των τιμών αγοράς και την κατανομή των πηγών προμήθειας στην αγορά νωπού γάλακτος.
- Απόφαση υπ' αριθ. 373/V/2007² επί κάθετων συμφωνιών καθορισμού τιμών μεταπώλησης και απαγόρευσης παθητικών πωλήσεων μεταξύ γαλακτοβιομηχανιών και αλυσίδων σούπερ μάρκετ, όπως, επίσης, και μεταξύ γαλακτοβιομηχανιών και των διανομέων τους.

Περαιτέρω, η Ε.Α., με την πρόσφατη υπ' αριθ. 515/IV/2011 απόφασή της³ επί προηγούμενης γνωστοποίησης συγκέντρωσης επιχειρήσεων του κλάδου της γαλακτοβιομηχανίας, επέβαλε, προκειμένου να εγκρίνει τη γνωστοποιούμενη συγκέντρωση, δεσμεύσεις συμπεριφοράς στη νέα επιχειρηματική οντότητα προς την κατεύθυνση της τόνωσης της διαπραγματευτικής δύναμης και εν γένει διασφάλισης των γαλακτοπαραγωγών με τους οποίους αυτή θα συναλλάσσεται, σε περιοχές της Βόρειας Ελλάδας, όπου η νέα οντότητα αναμένεται να έχει ιδιαίτερα υψηλή αγοραστική δύναμη.

¹ Διαθέσιμη στην ιστοσελίδα: http://www.epant.gr/apofasi_details.php?Lang=gr&id=269&nid=496.

² Διαθέσιμη στην ιστοσελίδα: http://www.epant.gr/apofasi_details.php?Lang=gr&id=269&nid=498.

³ Συγκέντρωση Vivartia /ΜΕΒΓΑΛ, διαθέσιμη στην ιστοσελίδα http://www.epant.gr/img/x2/apofaseis/apofaseis647_1_1311577894.pdf, ιδίως σελίδα 337 επ.

Στο πλαίσιο της έρευνας που διενεργήθηκε για την συγκεκριμένη υπόθεση, αναδείχθηκαν πολλά στοιχεία αναφορικά με το εύρος και την πολυπλοκότητα των προβλημάτων του γαλακτοπαραγωγικού κλάδου εν γένει, ιδίως, η έλλειψη ανταγωνιστικότητας σε επίπεδο παραγωγής και η συνακόλουθη σταδιακή συρρίκνωση της παραγωγικής βάσης της χώρας. Η Ε.Α. διατύπωσε στην εν λόγω απόφαση την άποψη ότι ενδεχόμενα ρυθμιστικά μέτρα προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης των συλλογικών δομών σε επίπεδο παραγωγών, της προώθησης μορφών συμβολαιακής γεωργίας/κτηνοτροφίας, της διασφάλισης συνθηκών που θα επιτρέπουν την αμεσότερη πρόσβαση των παραγωγών στις αγορές λιανικής, καθώς και της εφαρμογής ποιοτικών μοντέλων ανάπτυξης υπό την αιγίδα του ΕΛΟΓΑΚ αναμένεται να συμβάλουν καθοριστικά στην ορθολογικότερη οργάνωση και διαχείριση της παραγωγικής διαδικασίας και στην βελτίωση της διαπραγματευτικής θέσης των παραγωγών, προς όφελος της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς και κατ' επέκταση των καταναλωτών και του δημοσίου συμφέροντος.

Προς την κατεύθυνση αυτή κινείται, εξάλλου, και ο νέος νόμος υπ' αριθ. 4015 (ΦΕΚ Ά 210 21.9.2011), «Θεσμικό πλαίσιο για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς, τις συλλογικές οργανώσεις και την επιχειρηματικότητα του αγροτικού κόσμου – Οργάνωση της εποπτείας του Κράτους», ο οποίος ήδη προβλέπει το θεσμικό πλαίσιο που προτείνει ο Σύνδεσμος Κτηνοτρόφων Ν. Καβάλας.

Συγκεκριμένα, στο άρθρο 10 του ανωτέρω νόμου 4015/2011 υπό τον τίτλο «Συμβάσεις μελλοντικής πώλησης αγροτικών προϊόντων» προβλέπεται η δυνατότητα ρύθμισης της μελλοντικής πώλησης αγροτικών προϊόντων, με ιδιωτικές γραπτές συμβάσεις βεβαίας χρονολογίας. Οι Συλλογικές Αγροτικές Οργανώσεις που προβλέπει ο νέος νόμος (Αγροτικοί Συνεταιρισμοί, Ομάδες Παραγωγών, Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις) μπορούν να συνάπτουν τις συμβάσεις του άρθρου αυτού για λογαριασμό των μελών τους, με υποχρεωτικό εκ του νόμου περιεχόμενο που καταλαμβάνει μεταξύ άλλων, το είδος και το συνολικό όγκο των προς πώληση αγροτικών προϊόντων, την τιμή του προϊόντος, τον τρόπο και το χρόνο πληρωμής (άρθρο 10 παρ. 1 υπό α, δ, και ε). Περαιτέρω, στο άρθρο 10 παρ. 3 του νόμου προβλέπεται ότι: «Η εκ μέρους του αγοραστή μη πληρωμή του συμφωνηθέντος τιμήματος κατά τη δήλη ημέρα και κατά τους όρους της σύμβασης τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών...».

Σημειώνουμε, τέλος, ότι τα διαλαμβανόμενα στην ερώτηση ζητήματα που αφορούν στην αθέτηση συμβατικών υποχρεώσεων ή σε άλλες, ενδεχομένως κερδοσκοπικές πρακτικές, με τις οποίες καθηλώνεται το εισόδημα των παραγωγών, δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Ε.Α. και του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΞΥΝΙΔΗΣ

